A. D. 1932 **CURRENDA** Nrus V

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

PISMO OJCA ŚW. DO BISKUPÓW POLSKI

VENERABILIBUS FRATRIBUS
POLONIAE REIPUBLICAE
ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS
PIUS P. P. XI

VENERABILES FRATRES SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Peculiari quodam solatio exstiterunt Nobis litterae, quae vos universi, Venerabiles Fratres, per Legatum Nostrum ad Nos mittere voluistis, quum novissimum Varsaviae celebrastis conventum, ut gravia de Actione Catholica consilia caperetis, de aliisque ageretis negotiis, quae nobilissimae istius nationis, perquam Nobis gratae et coniunctae, ipsam christianae vitae rationem attingunt respiciuntque. Ac primo perlibenter excepimus voluntatis vestrae significationes et omina, quae ipsis Nobis, decem annos ab inito Pontificatu feliciter implentibus, pio consilio detulistis; quare Nos vicissim pro cuiusque vestrum salute et prosperitate vota ad Deum facimus, Eumque instantibus precibus supplicamus, ut sancta religio civilisque cultus in ista republica quotidie augeatur, fidesque vestra catholica, quae tot rerum gestarum gloriam hucusque promovit, eadem hodie in omnibus vitae rationibus, sive domesticis, sive civilibus, clara luce fulgere possit. De iis autem, quae in coetu nuper habito decrevistis, deque ceteris, quae in conventu Septembri proximo ineundo agere constituistis, nuntium profecto accepimus periucundum. Neminem equidem in praesens latere potest, quantopere Actio Catholica Nobis cordi sit, quanto studio et cura, pro Apostolico munere Nostro, totius orbis episcopis eam commendare numquam desistamus; ita enim necessitas Actionis Catholicae manifeste Nobis apparet, ut, ubi ea negligatur, catholicorum apostolatus suo robore contra praesentium malorum pericula destituatur, quum vero ad normas et praescripta Nostra vigeat floreatque, expectari liceat religionis christianaeque vitae laetissimus profectus, tum ob rectam integramque christianae conscientiae institutionem, quam ipsa suadet perficitque, tum ob laicalem utriusque sexus apostolatum, qui per eam in ipsa societate provehitur quam maxime atque fovetur. Itaque, quum nullam res patiatur dilationem, vos quamlibet, si qua adsit, dubitationem eripite, atque alacres date operam, ut consilia et proposita vestra quam primum ad felicem effectum perducantur. Ut autem vestra actio efficaciter absolvatur, et mens ratioque catholica ubique clare perspiciatur, simulque ut fides ipsa bonique mores ab errorum pravitatisque insidiis, praecipue contra christianae familiae sanctitatem tecta atque integra serventur, perop-

portunum esse existimamus, vos omni studio, communique nisu contendere, ut ephemeris quaedam vere proprieque catholica quam citissime constituatur et in vulgus edatur. Quod sane opus sollertiae vestrae valde commendamus, plane confisi, gravissima hac in re, omnium bonorum participationem operamque vobis non defuturam. De ceteris quae in coetu vestro deliberastis, ex animo gratulamur, quod tanta sollicitudine et industria in dioecesium, quibus praeestis, utilitatem incumbatis, tamque concordi voluntate communibus nationis necessitatibus consulere et providere studeatis; illud autem Nobis potissimum perplacuit, vos anxia cura affectos esse, ut catholicae studiorum Universitati Lublinensi, singulari quadam ratione Nobis devinctae, opes et subsidia ad vitam profectumque necessaria numquam deficiant. Quare pro certo habemus nullam dioecesim ad institutionem tam beneficam perutilemque stipem suam minore largitate, quam antea, esse deinceps conlaturam. Reliquum est ut vobis omnia dona coelestia a Deo benignissimo adprecemur, ut laboribus vestris copiosi respondeant laetissimique fractus, quorumquidem auspex, Nostraeque summae in vos benevolentiae testis esto Apostolica Benedictio, quam vobis singulis universis, Venerabiles Fratres gregibusque cuique vestrum concreditis permanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXVIII, mensis Aprilis anno MDCCCCXXXII, Pontificatus Nostri undecimo.

PIUS PP. XI.

Ustawa o składkach na rzecz Kościoła katolickiego

z dnia 17 marca 1932 (Dz. Ustaw R. P. Nr. 35 poz. 358).

Art. 1. Dla pokrycia wydatków na potrzeby kościelne parafji służyć mogą jako środek pomocniczy składki, przewidziane w ustawie niniejszej.

Art. 2. Składki są: a) zwyczajne i b) nadzwyczajne i mogą być wymierzane i pobierane niezależnie jedna od drugiej.

Art. 3. Do opłacania składek zwyczajnych są obowiązani:

a) katolicy tego samego obrządku zamieszkali w obrębie parafji, o ile opłacają przynajmniej jeden z podatków, wyszczególnionych w art. 4 pkt. 1);

b) katolicy tego samego obrządku bez względu na ich miejsce zamieszkania, o ile posiadają w okręgu parafji nieruchomość albo przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, względnie wykonywają zajęcie przemysłowe i opłacają z tego tytułu przynajmniej jeden z podatków, wyszczególnionych w art. 4 pkt. 2.

Art. 4. Podstawę obliczenia składek zwyczajnych w okręgu parafji stanowią:

1. Dla osób wymienionych w art. 3 lit. a):

a) państwowy podatek dochodowy, oraz

b) państwowe podatki: gruntowy bez oddzielnego dodatku i degresji; podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich, oraz przemysłowy, pobierany w formie świadectw przemysłowych.

2. Dla osób wymienionych w art. 3 lit. b), państwowe podatki: gruntowy bez oddzielnego dodatku i degresji i podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich, oraz przemysłowy, pobierany w formie świa-

dectw przemysłowych — przypadające od położonych w parafji gruntów i nieruchomości budynkowych, albo też od wykonywania w parafji przedsiębiorstw lub zajęć przemysłowych.

Podstawę obliczenia stanowi wymiar wyżej wspomnianych podatków za rok poprzedzający rok poboru składek kościelnych.

Podatek dochodowy wymierzony od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i zaopatrzeń osób, należących do parafij wojskowych, nie stanowi podstawy obliczenia składek kościelnych na rzecz parafji niewojskowych.

Art. 5. Składka zwyczajna winna być oznaczona w formie procentowego dodatku do podstawy obliczenia.

Wszelkie zwolnienia od podatków, wyszczególnionych w art. 4, przysługujące bądź pewnym osobom, bądź pewnym przedmiotom z mocy ustaw podatkowych, jak również zmiany w wymiarze podatków, stanowiących podstawę obliczenia składek, mają analogiczne zastosowanie do tych składek.

Art. 6. Dla uchwalenia składek zwyczajnych zgromadzenie parafjalne, składające się z osób, opłacających w parafji składki w myśl art. 3, wybiera przedstawicielstwo w ilości od 6 do 15 członków oraz tyluż zastępców z tem, że parafje, liczące do 1000 parafjan, wybierają 6 członków, parafje od 1000 do 5000 parafjan — członków 12, a parafje ponad 5000 wybierają 15 członków.

W parafjach, mających patrona, zobowiązanego do szczegółowych świadczeń wobec kościoła, liczba członków przedstawicielstwa zwiększa się o osobę patrona lub jego zastępcę. Patron lub jego zastępca muszą odpowiadać warunkom art. 13 niniejszej ustawy.

Do przedstawicielstwa należy miejscowy proboszcz lub jego urzędowy zastępca.

Przedstawicielstwo wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza i skarbnika.

Regulamin wyboru przedstawicielstwa określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewn.

Zgromadzenie parafjalne zwołuje na wniosek miejscowej Rady parafjalnej, utworzonej zgodnie z prawem kanonicznem, miejscowy duszpasterz, który z urzędu na tem zgromadzeniu przewodniczy.

O terminie zgromadzenia parafjalnego duszpasterz obwieszcza z podaniem porządku dziennego zgromadzenia na dwa tygodnie przed terminem zapomocą dwukrotnego ogłoszenia podczas nabożeństwa głównego w niedzielę lub w dni świąteczne z ambony, zapomocą wywieszenia zawiadomienia na drzwiach kościelnych, oraz ewentualnie zapomocą dwukrotnego w odstępach tygodniowych ogłoszenia w miejscowem czasopiśmie.

Art. 7. Zwyczajne składki nie mogą przewyższać rocznie 5% podstawy obliczenia, mogą być uchwalane na okresy nie dłuższe niż 5 lat i przeznaczone są na zasilenie funduszów, któremi rozporządza Rada parafjalna.

Nałożenie składki zwyczajnej wyższej od przewidzianej w poprzednim ustępie może mieć miejsce w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i w razie stwierdzenia konieczności, wymaga zatwierdzenia na wniosek Ordynarjusza, wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w porozumieniu z Izbą skarbową.

Rada parafjalna zawiadamia pisemnie każdą z osób, wymienionych w art. 3 o wysokości składki i o terminie jej płatności oraz przeprowadza pobranie składki.

Nieuiszczone w terminie składki ściągają przymusowo na wniosek Rady parafjalnej zarządy gmin w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

Art. 8. Składkami zwyczajnemi zarządza Rada parafjalna.

Art. 9. Do składek nadzwyczajnych stosują się analogiczne postanowienia art. 3, 4 i 5 z tem, że składki te użyte być mogą tylko na wydatki, związane z budową, przebudową i konserwacją świątyń oraz innych budynków kościelnych, jak również na wydatki, związane z założeniem, urządzeniem i rozszerzeniem cmentarzy grzebalnych, gdy zwyczajne, przeznaczone dla tych celów, dochody kościelne okażą się niewystarczające.

Składkę nadzwyczajną uchwala przedstawicielstwo, powołane zgodnie z art. 6 ustawy niniejszej.

Składki nadzwyczajne mogą być tylko jednorazowe, przyczem pobranie ich może być rozłożone na szereg lat.

Od obowiązku uiszczenia składki nadzwyczajnej zwolniony jest patron oraz inne osoby, obowiązane z mocy szczególnych przepisów do specjalnych stałych świadczeń na rzecz parafji, o ile udział patronacki lub roczna wartość tych świadczeń przewyższa kwotę składki, przypadającej w danym roku od wspomnianych osób; w przeciwnym razie osoby te obowiązane są do uiszczenia nadwyżki.

Udział patronacki wynosi ustaloną przez przepisy prawne część składki nadzwyczajnej.

Art. 10. Rada parafjalna, przedkładając przedstawicielstwu wniosek o uchwalenie składki nadzwyczajnej, obowiązana jest:

a) przedstawić umotywowaną potrzebę wydatków i cele, na które ma być użyta składka;
b) określić na podstawie przedstawionego kosztorysu wysokość projektowanej składki i ilości lat, w ciągu których składka ma być pobrana.

Art. 11. Do wykonania uchwały przedstawicielstwa o nałożeniu składki nadzwyczajnej powołany jest komitet wykonawczy.

Komitet wykonawczy składa się nie mniej niż z 3 i nie więcej niż z 6 członków, tyluż zastępców oraz z miejscowego duszpasterza.

1/3 członków komitetu mianuje właściwy Ordynarjusz, 2/3 członków wybiera przedstawicielstwo ze swego grona na okres trwania uchwalonych prac. Członkowie komitetu wykonawczego wybierają ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę, skarbnika i sekretarza.

Komitet wykonawczy układa budżet i plan robót, które mają być wykonane i których koszty mają być pokryte z uchwalonej składki nadzwyczajnej. Komitet wykonawczy przedstawia projekt budżetu i planu robót Ordynarjuszowi, który zwraca się do właściwych władz państwowych o ich zatwierdzenie i czuwa nad ich wykonaniem.

Przewidziane roboty komitet wykonawczy może przeprowadzić we własnym zarządzie lub zlecić ich wykonanie osobie trzeciej.

Komitet wykonawczy jest upoważniony do uskuteczniania wydatków jedynie na te cele, które zostały uchwalone przez przedstawicielstwo, oraz do zarządzania jedynie

temi sumami, które wpływają ze składki nadzwyczajnej, jakoteż ewentualnie przekazanemi przez Radę parafjalną na te cele.

Za zezwoleniem Izby skarbowej w porozumieniu z wojewódzką władzą administracji ogólnej, wydanem na wniosek właściwego Ordynarjusza, komitet wykonawczy może w wyjątkowych wypadkach zaciągać pożyczki do wysokości 3/4 uchwalonej składki nadzwyczajnej.

Działalność komitetu wykonawczego powinna być zgodna z ust. 2 i 3 art. XIV Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską i Rzecząpospolitą Polską, podpisanego w Rzymie dnia 10 lutego 1925 r. (Dz. R. P. Nr. 72, poz. 501), oraz wskazówkami prawa kanonicznego co do przepisów liturgicznych i sztuki kościelnej.

Art. 12. Przedstawicielstwo wybierane jest przez równe, tajne i bezpośrednie głosowanie. Prawo wybierania zależne jest od następujących warunków:

a) obywatelstwo polskie,
b) przynależność do Kościoła katolickiego i danego obrządku,
c) 24 lat ukończonych,
d) opłacanie podatków w myśl art. 3.

Na czas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia i kary więziennej prawo wybierania ulega zawieszeniu.

Przy wyborach rozstrzyga zwykła większość głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los, który z kandydatów jest wybrany.

Art. 13. Członkiem przedstawicielstwa i komitetu wykonawczego tak z nominacji jak z wyboru może być każda osoba, posiadająca prawo wybierania, ukończonych 30 lat i korzystająca w pełni z praw cywilnych.

Prawo wybieralności nie przysługuje osobie, znanej z bezrządu co do majątku lub ze złych obyczajów.

Mandat członka względnie jego zastępcy, wygasa w razie utraty jednego z warunków, wymienionych w ust. 1.

Art. 14. Do kompetencji przedstawicielstwa w sprawie nałożenia składki nadzwyczajnej należy:

a) uchwalanie zgodnie z art. 9 ust. 1 celów lub robót, na które składka nadzwyczajna ma być pobrana;
b) uchwalanie wysokości składki nadzwyczajnej;
c) określanie ilości lat, w ciągu których składka ma być pobrana;
d) wybór 2/3 komitetu wykonawczego.

Uchwały przedstawicielstwa umieszczane być winny w protokole, który po podpisaniu przez przewodniczącego i sekretarza przekazuje się komitetowi wykonawczemu.

Art. 15. Składka nadzwyczajna może być pobrana w ratach rocznych.

Uchwały przedstawicielstwa i komitetu wykonawczego o składce nadzwyczajnej wymagają zatwierdzenia na wniosek Ordynarjusza, wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w porozumieniu z Izbą skarbową.

Nowa składka może być nałożona po spłaceniu składki poprzedniej.

Składkę nadzwyczajną pobiera komitet wykonawczy, który zawiadamia pisemnie każdą z osób, wymienionych w art. 3, o wysokości składki i o terminie jej płatności oraz przeprowadza pobranie składki. Nieuiszczone w terminie składki ściągają przymu-

sowo na wniosek komitetu wykonawczego zarządy gmin w trybie, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 342).

Art. 16. Postępowanie szczegółowe przy układaniu spisu członków zgromadzenia parafjalnego przy wymiarze i poborze składek, przy zatwierdzaniu uchwał w sprawie nałożenia składki nadzwyczajnej, przy ustalaniu planu robót i wydatków oraz właściwość władz państwowych określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych. Zasady tego rozporządzenia będą uzgodnione z właściwą władzą duchowną.

Art. 17. Ustawa niniejsza uchyla wszystkie dotychczasowe przepisy, dotyczące pobierania podatków, względnie składek kościelnych, z wyjątkiem przepisów, określających wymiar udziału patrona (datku patronackiego), które do czasu nowego układu, przewidzianego w art. XXI Konkordatu, pozostają w mocy.

Sprawy wszczęte na podstawie uchwał reprezentacyj gminnych i dozorów kościelnych w województwach poznańskiem, pomorskiem oraz na podstawie uchwał konkurencyjnych w województwach: krakowskiem, lwowskiem, tarnopolskiem i stanisławowskiem powinny być zakończone w ciągu jednego roku od chwili wejścia w życie ustawy niniejszej zgodnie z przepisami prawnemi, które obowiązywały w tych województwach przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Sprawy nie zakończone w tym czasie, będą powierzone komitetom wykonawczym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor* Kier. Min. W. R. i O. P.: *B. Żongołłowicz*
Minister Spraw Wewn.: *Bron. Pieracki* Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Egzamin teologiczny

Z dogmatyki szcz. i moralnej (część II) odbędzie się w roku bieżącym dla Księży wyświęconych w r. 1929 dnia 30 sierpnia, a dla rocznika 1930 dnia 31 w sali Sem. duch. o godz. 9 przed południem.

Tematy na kongregacje dekanalne

Z dogmatyki: Cultus SS. Cordis Iesu ab omni superstitione immunis atque indigentiis spiritualibus fidelium admodum consentaneus est.

Z moralnej: Jakie przymioty winny zdobić przełożonego, aby mu mogły zapewnić posłuszeństwo i przywiązanie podwładnych (po polsku).

Z pastoralnej: Duszpasterz w kancelarji parafjalnej (Syn. d. stat. 90 nn).

Sprawozdanie kasowe „Związku Misyjnego Kleru“ diec. Tarnowskiej za rok 1931.

Dochody ze składek członków	1.983·72 Zł
Rozchody	1.979·70 „
Saldo	4·02 Zł

Rozchody w szczególności:

1. Do Centrali Związku w Płocku wysłano	1.250·— Zł
2. Na Dzieło św. Piotra Apostoła	650·— „
3. Na bieliznę kościelną dla Misyj	50·— „
4. Na druki i pocztę wydano	29·70 „
Razem	1.979·70 Zł

Zarząd Związku prosi bardzo uprzejmie tych P. T. Księży, którzy jeszcze do Związku nie należą, by się jak najprędzej do niego zapisali, — P. T. Członków zaś o regularne wpłacanie wkładek (6 Zł rocznie) i o wyrównanie zaległości za rok poprzedni pod adresem Ks. Skarbnika.

Ks. Dr J. Lubelski — *Prezes Związku*
Ks. Fr. Mróz — *Skarbnik (Dom XX. Filipinów)*
Ks. J. Fortuna — *Sekretarz Związku*

Zmiany wśród Duchowieństwa.

Instytuowani na probostwo: ks. Franciszek Hachaj w Wadowicach Górnych, ks. Józef Kloch w Otfinowie.

Zamianowani Proboszczami: ks. Jan Kic w Rytrze, ks. Jan Sarna w Lichwinie, ks. Franciszek Okoński w Filipowicach.

Administratorami zamianowani: ks. Jan Szczur w Cerekwi, ks. Józef Bocheński w Jasiennej, ks. Feliks Kokoszka w Łękawicy.

Odznaczony Rok. i Mant.: ks. Antoni Janik, katecheta szk. powsz. w N. Sączu.

Przeniesieni XX. Wikarjusze: ks. Stanisław Wrona z Ciężkowic do Tuchowa, ks. Stanisław Kurek z Zakliczyna do Łączek Kucharskich, ks. Józef Kuczek z Czarnej do Trzęsówki, ks. Adolf Pacocha z Pilzna do Dąbrowej, ks. Wojciech Machniak z Biecza do Olszyn ad Ołpiny, ks. Jan Sadkiewicz z Dębna do Kruźlowej, ks. Władysław Jarosz z Bolesławia do Nowego Sącza, ks. Kazimierz Moździoch z Wielopola do Łącka, ks. Walenty Łącki z Łączek Kuch. do Czarnego Potoka (z siedzibą w Młynczyskach), ks. Stanisław Stąsiek z Tuchowa do Piwnicznej, ks. Władysław Lesiak z Piwnicznej do Tarnowa (Katedra).

Nowowyświęceni zamianowani wikarjuszami: ks. Michał Blecharczyk w Ciężkowicach, ks. Jan Chmioła w Lubczy, ks. Jan Dryja w Wietrzychowicach, ks. Jan Dubiel w Zakliczynie, ks. Stanisław Góra w Baranowie, ks. Tadeusz Kaczmarczyk w Czarnej ad Sędziszów, ks. Bronisław Kalisz w Pilźnie, ks. Kazimierz Kozłowski w Tuchowie, ks. Stanisław Kudej w Mikluszowicach, ks. Józef Kwieciński w Ujanowicach, ks. Gabrjel Makowicz w Jakóbkowicach, ks. Stanisław Mazur w Bieczu, ks. Roman Mizera

w Ropie, ks. Bronisław Pałys w Przeczycy, ks. Stanisław Rychlec w Bobowej, ks. Ludwik Siwadło w Dębnie, ks. Juljusz Suchy w Bolesławiu, ks. Karol Szymaszek w Łękach Górnych, ks. Juljan Śmietana w Wielopolu, ks. Karol Świętoń w Radomyślu W., ks. Kazimierz Zatorski w Chełmie.

Zmarli:

Ks. Franciszek Chrzanowicz, proboszcz w Filipowicach, ur. 1875, wyśw. 1900, zm. 12 kwietnia; ks. Władysław Osmólski, proboszcz w Cerekwi, ur. 1887, wyśw. 1911, zm. 29 kwietnia; ks. Jan Jasiak, proboszcz w Zakliczynie, dziekan Czchowski, ur. 1876, wyśw. 1901, zm. 4 maja.

Zapisani do Stow. wzaj. modłów.

R. i. p.!

W Tarnowie, dnia 24 maja 1932.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† LEON, Bp.

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie